

IN MEMORIAM

IRMA KOVAČIĆ SAVIĆ (1952. – 2022.)

Brojni koji su poznavali, poštovali i voljeli Irmu Kovačić Savić, knjižničarku, profesoricu, kritičarku, književnicu, kulturnu radnicu, s tugom su primili vijest kako je nakon duge i teške bolesti preminula 2. ožujka 2022. godine u Zagrebu, u sedamdesetoj godini života.

Irma Kovačić Savić rođena je 11. kolovoza 1952. godine u Ljubljani. Svoje slovenske korijene rado je i često spominjala, no većinu djetinjstva i rane mladosti provela je u roditeljskom Međimurju, u Čakovcu. Nakon završetka čakovečke gimnazije 1971. godine, upisuje Filozofski fakultet u Zagrebu, na kojem je 1976. godine diplomirala jugoslavenske jezike i književnost i filozofiju. Godine 1999. stječe zvanje diplomirane knjižničarke.

Irma je čitavu karijeru i život posvetila kulturi i pisanoj riječi. Prvi posao bio joj je na radnom mjestu novinarka u Plivi u Zagrebu, gdje je radila od 1976. do 1980. godine. Potom prelazi u USIZ kulture Grada Zagreba u kojem ostaje do 1991. kada se zapošljava u Ministarstvu prosvjete i kulture RH, gdje radi do 1993. godine i preseljenja u Komižu. Od 1994. do 1998. godine radi kao profesorica hrvatskog jezika u Srednjoj školi „Antun Matijašević Karamaneo“ u Visu. Nakon povratka u Zagreb zapošljava se u Knjižnicama Grada Zagreba, u kojima je od 1998. godine radila kao informatorica i knjižničarka na odjelu za odrasle u Knjižnici Dugave, Knjižnici Augusta Cesarca, Ravnice i Knjižnici Augusta Cesarca, Maksimirska te na dječjem odjelu Knjižnice Savski Gaj, gdje ostaje do umirovljenja 2013. godine.

Svoj književni prvijenac *Kad otok putuje* objavljuje 2012. godine, u 60. godini života, kao stotu knjigu biblioteke „Albatros“ Pučkog otvorenog učilišta Velika Gorica, za koju je i nagrađena prvom nagradom na istoimenom književnom natječaju. Godine 2014. objavljuje knjigu *Nadanje riječi*, u izdanju Grada Čakovca, Biblioteka Insula, u kojoj okuplja književne kritike, studije, osvrtne i prikaze koje je objavljivala u časopisima *Ako*, *Forum*, *Kolo*, *Republika*, *15 dana*, *Vijenac* i drugdje. Svoje možda najbolje tekstove posvetila je prijatelju Međimurcu, Joži Horvatu, a među prvima otkriva književni talent još jednog *lančmana*, Kristiana Novaka. Uz to, objavljivala je eseje, putopise, pjesme i priče, u časopisima i na RTV-u Zagreb i Radio Zagrebu, a na HTV-ovom Programu za iseljeništvo od

1991. do 1993. godine i serijal iz povijesti hrvatske književnosti za iseljeničtvo u Australiji i na Novom Zelandu.

Irma je također uređivala i lektorirala knjige, radila kao jezična savjetnica za kazališne predstave poput predstave *Pod balkonima*, po motivima istoimene novele Ranka Marinkovića, koju autorski potpisuju Vedrana Klepica i Dario Harjaček, a potonji i režira 2018. godine za 69. Dubrovačke ljetne igre. Sudjelovala je u organizaciji brojnih kulturnih događanja, a bila je aktivnom sudionicom projekta istraživanja i porinuća komičkog tradicijskog broda gajete falkuše na međunarodnu izložbu EXPO 98 u Lisabonu.

No u bogatoj profesionalnoj karijeri ipak je najveći pečat ostavila u knjižničarstvu i kao profesorica na otoku Visu, u Komiži, s kojom je ostala neraskidivo povezana.

U Komižu je Irma doselila tragom ljubavi, devedesetih godina. Poklonila joj je ne samo srce nego i nešto što je takvoj i geografski i kulturno izoliranoj zajednici nasušno trebalo – narodnu knjižnicu. Upravo je Irminim entuzijazmom i upornošću osnovana Gradska knjižnica Komiža, otvorena 6. prosinca 1998. godine, na Svetega Mikulu, Dan grada Komiže i njezinog zaštitnika. U knjigu inventara novoostvorene knjižnice njezinom je rukom unesen broj 1 prve knjige. U suradnji s brojnim istaknutim kulturnim radnicima, književnicima i ustanovama, osigurala je i organizirala prihvata vrijednih donacija knjiga. O „nastajanju prekrasnog projekta knjižnice“, koja je nakon smrti „viškog Voltairea“ Ranka Marinkovića 2001. godine preimenovana u Gradsku knjižnicu Ranka Marinkovića Komiža, Irma je u 15. broju *Novog uveza* Zagrebačkog knjižničarskog društva objavila tekst, svjedočanstvo zahtjevnosti i geneze toga pothvata, i zapis imena osoba koje će ostati trajno zapamćene u knjižničarstvu – ne samo otočkome – ali i svjedočanstvo Irmine ljubavi za knjigu i otok.

Irma je i prije osnivanja komičke knjižnice bila „knjižnica sama“, „osobni knjižničar“ kada je kao profesorica hrvatskog jezika i književnosti u viškoj Srednjoj školi „Antun Matijašević Karamaneo“ svakodnevno donosila naramke knjiga učenicima koji druge knjižnice u svojoj sredini, osim školske skromnoga fonda i same Irme, nisu imali.

Vodeći se idejom o knjižnici kao mjestu učenja i susreta, kroz nebrojena događanja koja je organizirala, približila je učenicima i zajednici – viškoj, ali kasnije i onoj zagrebačkoj – neka od velikih imena hrvatske književnosti i kulture s kojima je prijateljevala i radila.

Bivši učenici, kolege i prijatelji pamtit će Irmu kao toplu i velikodušnu osobu koja je iskazivala jednaku brigu i pažnju prema svima, posebno prema svojim učenicima, koje je uvažavala i istinski voljela i razvijala u njima poštovanje prema znanju, ljubav prema književnosti, ali i životu, za što je i nagrađena titulom „profesorice generacije“. Mnoge od njih nadahnula je i potaknula na studij književno-

sti i bibliotekarstva, a za njihov je akademski te profesionalni i životni put uvijek pokazivala živ interes i pružala im nesebičnu i brižnu potporu, dičila se njihovim uspjesima.

Omiljena knjižničarka i *meštrovica* Irma, nazivi koje je s ponosom nosila i zanimanja koja je živjela, ostavila je neizbrisiv trag u otočkome knjižničarstvu i školstvu, a još više u srcima svih koji su imali sreću i čast poznavati je i surađivati s njom.

Hvala ti na svemu, draga Irma.

Dijana Šobota
dijanasobota@gmail.com